Fru Blöndal synes heller ikke at have noget at indvende mod tvungen Ægtepagt. I saa Tilfælde skulde Loven om den personlige Kapitaliseringsværdi indskrænke sig til at fordre, at en saadan altid fastsattes, ligesom til at give Forklaring over, hvad dermed mentes og give Anvisning paa, hvorledes den med Rimelighed burde beregnes, uden at denne Anvisning alligevel behøvede at følges af Parterne.

Af den foregaaende Fremstilling turde det tydelig fremgaa, at der ikke raader nogen dybere Modsætning mellem Fru B.'s Forslag og mit. Det sidste gaar lidt videre, Fru B.'s stiller sig ikke i Vejen for dets Videregaaen.

Hvad sluttelig Enkelthederne i Fru B.'s Forslag angaar, kunde der derom være et og andet at sige, men Spørgsmaalet herom synes mig i det mindste for Øjeblikket ikke at have større Aktualitetsinteresse. Formaalet med forholdsvis detaljeret at fremsætte det ene eller det andet Forslag er jo fornemmelig at søge at belyse, hvorledes det foreslaaede System nærmere skulde kunne udformes og tage sig ud i forskellige Henseender, ligesom at vise, at man har søgt at gennemtænke Systemet og er kommet til den Opfattelse, at det ikke bør være umuligt teknisk at løse Problemet ad den Vej, man har foreslaaet. Maaske bliver der Anledning til senere at komme tilbage til Enkelthederne i Fru Blöndals Forslag, som synes mig den største Opmærksomhed værd.

Georg Stjernstedt.

(Efter »Hertha«).

Vi henviser Læserne til S. 281, hvor den i Fodnote paa S. 276 omtalte Efterskrift findes.

Red.

De kvindelige Vælgere og Kvindeprogrammet.

Fru Gyrithe Lemche føler Dansk Kvindesamfund og dermed sig selv truffet af mine Udtalelser i Oktbr. Nr. af »Kvindevalgret«, angaaende kvindelige Vælgeres Stilling til et særligt Kvindeprogram, skønt jeg ikke med et Ord omtaler, at der eksisterer Foreninger med et saadant Program, men kun i Almindelighed advarer danske Kvinder mod *nu* at klynge sig til de gamle Programpunkter.

Fru Lemche er særlig misfornøjet med, at jeg bruger Ordet »Spændetrøje« om Kvindesagen. — Fruen forveksler her Fortid med Fremtid. Jeg omtaler ikke, hvad Kvindesagen *har været* for dens Forkæmpere, men hvad den *kan blive* for dem, hvis de nu vil føre deres Programpunkter med over i det politiske Liv som et Særprogram. —

Danske Kvinders Stilling i Samfundet blev med ét Slag forandret 5. Juni d. A.; det vi hidtil har maattet bede om, det kan vi nu lægge vor Stemme i Vægtskaalen for. Vi behøver ikke længere at tigge, vi har Vælgernes Ret til at forlange. —

Med Valgretten fik danske Kvinder Nøglen til Hovedindgangen, hvorfor skal vi da stadig gaa ad Bagtrappen. — Vi behøver ikke længere Særforeninger til at indgive Andragender til Rigsdagen eller til at nedsætte »lyttende Vagtposter«. Enhver Kvinde bør nu være en saadan Vagtpost, dobbelt lydhør, fordi hun ikke alene har sine egne Interesser at varetage, men hele Samfundets. — I hvert Tilfælde maa da det Par Kvinder, som Fru Lemche har Haab om at faa i Rigsdagen, kunne paatage sig en saadan Lytteposts Stilling, saa risikerer de da ikke helt at forsvinde som »Synaale i Hølæs«. —

Fru Gyrithe Lemche maa endelig ikke tro, at jeg lever i den »alvorlige Misforstaaelse«, at danske Kvinder staar paa samme politiske Udviklingstrin, som danske Mænd. — Nej, langt fra, men politisk Udvikling faar vi kun ved sammen med Mændene at deltage i det politiske Arbejde dér, hvor det udføres: i Organisationerne, blandt Vælgerne, i Pressen og paa Rigsdagen. Selv for de i Kvindeforeningerne mest mundrappe Kvinder vil det sikkert i Begyndelsen knibe med at gøre sig gældende i de politiske Organisationer og paa Vælgermøderne, men det er dog det, der maa læres, for at man kan faa Betydning i det politiske Liv. — Det gaar nemlig med Politik som med Kortspil. Man lærer f. Eks. aldrig at blive en god Bridgespiller, hvis man stadig har underlegne eller sidestillede Medspillere. Kun ved at spille sammen med overlegne dygtige Spillere lærer man selv at spille godt. —

Der er i Tidens Løb sagt meget ondt om Politik, men dens opdragende og udviklende Indflydelse har man aldrig kunnet frakende den. Den udvider Vælgernes Horisont og giver dem social Selvtillid. Begge Dele trænger Kvinderne til for at kunne udfylde deres Plads i danske Vælgeres Rækker. —

Derfor er det *ikke* det vigtigste for danske Kvinder, straks at faa dette eller hint Særønske opfyldt gennem Valgretten, men at de gennem *den* udvikles til at føle Borgerpligt og Borgeransvar. I Øjeblikket gælder det *heller ikke* særlig for os om, at flere og flere af os rykker ind paa de Pladser, som Mændene hidtil har besat, men derimod, at *hver* Kvinde, som har sin Gerning indenfor Hjemmets 4 Mure, lærer at føle sig som Borger, føle sig og sin Gerning — Husmoderens og Opdragerens — hævet gennem danske Kvinders ny Samfundsrettighed. —

Fru Lemche burde ikke være kommet med sit Udfald mod »Dansk Landsforbund for Kvinders Valgret«, hun ved nemlig ligesaa godt som jeg, at den Forening hverken har eller pretenderer *at have noget med Kvindesagen i Danmark at gøre**). Den er en Sympatitilkendegivelse overfor de Kvinder i Udlandet, som endnu kæmper for at naa den Ret, vi fik 5te Juni, og netop under de nu-

*) Fremhævet af os.